

En rapport av Moderata Ungdomsförbundet

ATT STÄLLA KRAV ÄR ATT BRY SIG

– HUR MÅNGA AV SVERIGES KOMMUNER BRYR SIG?

MUF

Sammanfattning

- I Socialdemokraternas värld visar man omtanke genom att försätta arbetslösa människor i bidragsberoende. I Moderaternas Sverige ska ingen gömmas och glömmas bort i arbetslöshet. Alla behövs och alla kan bidra med någonting. Därför ska alla arbetslösa mötas med höga förväntningar och krav. Att ställa krav är att bry sig.
- En av de bästa reformer för att få människor i arbete är heltidsaktivering. Det innebär att arbetslösa på heltid, 40 timmar i veckan, ska göra aktiviteter som får dem närmre arbetsmarknaden. Det kan handla om aktiviteter som språkträning, praktik och jobsök.
- Att aktivera arbetslösa ansvarar kommunerna för. I vår rapport har vi undersökt vilka kommuner som ställer krav på heltidsaktivering av arbetslösa för att de ska få bidrag. Vårt resultat visar att enbart 23 procent av landets 290 kommuner ställer krav på heltid. Bland moderatledda kommuner är andelen något högre, 33 procent, men även det är för lågt. I en stor majoritet av landets kommuner är förväntningarna och kraven på arbetslösa allt för låga.
- Landets kommunpolitiker bryr sig helt enkelt för lite om att människor ska komma i arbete. Om man som arbetslös möts av slapp kravlöshet eller höga krav och en ambitiös plan för att komma i jobb är idag ett postkodslotteri.
- Det tar oss till slutsatsen att regeringen måste införa heltidsaktivering i alla landets kommuner omgående, tillsammans med ett antal andra nationella reformer som vi föreslår i denna rapport:
  - Tvååriga yrkeslinjer på gymnasiet.
  - Döm kriminella till examensplikt.
  - Utvidga utbildningsplikten till att gälla alla arbetslösa utan gymnasial utbildning.
- Nationella reformer tar tid och under tiden finns tid för bättring i landets kommuner. Vi föreslår därför ett antal reformer för en lokal arbetslinje som kommunpolitiker kan införa i sin kommun redan nu:
  - Krav på heltidsaktivering för att få ekonomiskt bistånd.
  - Resultatfokuserad valfrihet i vuxenutbildningen.
  - Hembesök för att stoppa fel och fusk i bidragssystemen.
- Läs mer om dessa och fler reformer i detalj i kapitlet *Slutsatser och reformförslag*.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning	3
Syfte.....	4
Metod.....	5
Bakgrund	6
Ekonomiskt bistånd	6
Heltidsaktivering	7
Stöd i forskningen	7
Stöd i opinionen	9
Resultat.....	10
Slutsatser och reformförslag.....	12
När den politiska viljan inte finns i kommunerna, måste regeringen ta tag i det	12
Nationella reformer för att stärka arbetslinjen	12
Lokala reformer för att redan nu införa arbetslinjen i din kommun.....	12
Bilaga 1: Kommunförteckning	14

Inledning

Att ställa krav är att bry sig. Vår människosyn utgår ifrån övertygelsen om att alla människor kan bidra och bli sitt bästa jag. Vi vet samtidigt att en människa inte är alltigenom stark, eller alltigenom svag. Vid något tillfälle i livet behöver alla hjälp eller stöd. Politikens uppgift är att säkerställa att drivkrafterna i ekonomin uppmuntrar till arbete, belönar ansträngning och hindrar långvarigt utanförskap. En del är utformningen av skatte- och bidragssystem, en annan är utformningen av reglerna för de som tar emot bidrag.

Ekonomiskt bistånd är försörjningsstöd som går till personer som inte kan försörja sig själv eller sitt hushåll. Nyligen förväntades kommuners kostnader för ekonomiskt bistånd öka med 20 procent över kommande år¹. För att människor inte ska fastna i långvarigt utanförskap, barn se sina föräldrar göra vettiga saker och för att hålla nere skattebetalarnas kostnader för bidrag ställer vissa kommuner krav på heltidsaktivering som motprestation för ekonomiskt bistånd. De som gör det bryr sig lite mer än de andra om människor.

Moderater i kommuner har under många år arbetat aktivt med att skapa en lokal historia om en arbetslinje som funnits nära, och som genom lokala jobbreformer inneburit en stärkt ekonomi, minskad kriminalitet och fler i arbete. Efter regeringens budgetproposition där arbetslinjen marginaliserats är det Moderaternas plikt att trycka på behovet av att återinföra arbetslinjen igen, för alla. Den bidragsreform som utlovas i Tidöavtalet är bra, men det finns inget som hindrar M-ledda kommuner från att ta arbetslinjen till kommunen redan nu.

---

¹ Prop. 2018/19:1

Syfte

Rapporten *Att ställa krav är att bry sig - hur många av Sveriges kommuner bryr sig?* syftar att ta reda på vilka kommuner som ställer krav på heltidsaktivering som motprestation för ekonomiskt bistånd. Detta för att undersöka hur många av Sveriges kommuner som bryr sig om de personer och hushåll som tar emot ekonomiskt bistånd och hur många kommunerna är att säkerställa att dessa åter kommer in på arbetsmarknaden.

Rapporten innehåller en kort tillbakablick om hur berörd lagtext utformats samt hur man kan tolka dessa för att sänka tröskeln från bidrag till jobb. En kort sammanfattning av tillgänglig kunskap om effekterna av aktivitetskrav följer därefter. Utöver det presenterar rapporten en sammanställning över landets samtliga kommuner tillsammans med vilket parti som innehaver posten som kommunstyrelsens ordförande, och redovisar vilka kommuner som tillämpar samt inte tillämpar heltidssysselsättning som krav för att ta emot ekonomiskt bistånd.

Metod

Vi har mejlat samtliga kommuner och bitt dem svara på frågan:

”Under lågkonjunktur riskerar hushållens ekonomi bli ansträngda och arbetslöshet öka varpå kommunernas ekonomi blir belastad av högre andel med försörjningsstöd.

För att på ett genomlysande sätt framställa policy som tar utgångspunkt i effektiva åtgärder undrar vi hur er kommun jobbar med arbetsmarknadsfrågorna, i synnerhet kring personer med försörjningsstöd.

Har ni någon form av krav på aktivering i utbildningar, jobbsökande eller annat? I så fall, motsvarar det heltid eller ej? Hur stor omfattning är det på arbetsmarknadsinsatser om det inte är heltid?”

I efterföljande samtal har det specificerats till ja/nej om heltid.

Kommunernas styren har klassats efter partitillhörighet på kommunstyrelsens ordförande. Resonemanget är att det ytterst är kommunstyrelsens ordförande som är ansvarig för politiken i kommunen. I rapporten utgår vi från kategorierna S-styrda, M-styrda och Annat styre.

Eventuella metodfel att ta i beaktande:

- Eftersom undersökningen är gjord tätt inpå 2022 års val kan kommuners styren nyligen förändrats. Ett typ av styre kan ha infört heltidsaktivering under föregående mandatperiod men i och med att makten i kommunen vid valet skiftade innebär vår insamling av data efter valet en missvisande information om sambandet mellan styre och heltidsaktivering.
- Eftersom undersökningen baseras på svar från kommunerna själva kan olika tolkningar av frågan eller olika tolkningar av vad som räknas som heltidsaktivering påverka säkerheten i svaren som getts.

Bakgrund

I detta kapitel redogörs hur stödet i lag och forskning för heltidsaktivering ser ut. Dessutom redogörs huruvida den lagstiftningen som finns har påverkat situationen som vi har idag. Vidare beskrivs vad heltidsaktivering innebär och tillhörande politiska viljor.

Ekonomiskt bistånd

I Socialtjänstlagen (SoL) 1980:620 infördes en enhetlig reglering av den kommunala lagstiftningen kring det så kallade "socialbidraget". Syftet med socialbidraget var att den enskilde skulle med hjälp av biståndet kunna försörja sig och sin familj, och tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Lagen är en ramlag som skulle precisera vilka som omfattades av, eller som skulle kunna få ta del av socialbidrag. Kommunerna har långtgående friheter att tolka och tillämpa lagstiftningen.

Ekonomiskt bistånd är ett stöd som kommuner i Sverige betalar ut till personer som inte kan försörja sig själv eller sin familj. Det kan exempelvis bero på sjukskrivning, arbetslöshet, eller missbruk. Frågor om ekonomiskt bistånd regleras i socialtjänstlagen (SoL) och avgör vem som kan söka och får ekonomiskt bistånd.

I kapitel 6 i SoL beskrivs rätten till bistånd.² Där i enlighet med 6 § avsnitt c framgår det vilka krav som ställs för att denne ska ha rätt till ekonomiskt bistånd. I första stycket står det att socialnämnden i en kommun får begära att den som tar emot försörjningsstöd under viss tid ska delta i kompetenshöjande verksamhet eller anvisad praktik och att om den nekar till att delta i dessa arbetsmarknadsinsatser kan vägras, eller få nedsatt försörjningsstöd.

Andemeningen är att den som tar emot försörjningsstöd ska göra sig attraktiv på arbetsmarknaden samt att den ska visa att man är villig att ta del av de kompetenshöjande insatser som kommunen eller annan utförare bistår med.

Socialtjänstlag 4 kapitlet 4 §

Socialnämnden får begära att den som får försörjningsstöd under viss tid ska delta i av nämnden anvisad praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet om den enskilde inte har kunnat erbjudas någon lämplig arbetsmarknadspolitisk åtgärd.

Den praktik eller kompetenshöjande verksamhet som avses i första stycket ska syfta till att utveckla den enskildes möjligheter att i framtiden försörja sig själv. Verksamheten ska stärka den enskildes möjligheter att komma in på arbetsmarknaden eller, där så är

---

² https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/socialtjanstlag-1980620_sfs-1980-620

lämpligt, på en fortsatt utbildning. Den ska utformas med skälig hänsyn till den enskildes individuella önskemål och förutsättningar.

Socialnämnden ska samråda med Arbetsförmedlingen innan beslut fattas enligt första stycket. Lag (2013:421)

År 2021 betalade Sveriges kommuner cirka 15 258 000 000 kronor³ i form av ekonomiskt bistånd. Det är i snitt 2,1 procent⁴ av kommunernas totala utgifter. För vissa kommuner med låg arbetslöshet är denna budgetpost mindre medan för vissa kommuner så är denna budgetpost större.

Tidigare kompenserade kommuner med en tydlig arbetslinje och låga bidragskostnader kommuner med en svag arbetslinje och höga bidragskostnader, via det kommunala utjämningsystemet. Det är bortplockat⁵. Kommunernas har därmed direkta incitament för den egna budgeten, utöver mer långsiktiga skäl kring utanförskap och tillväxt, att minska bidragsberoendet.

Heltidsaktivering

I Tidöavtalet framförs det förslag på ett effektivare bidragssystem. Försörjningsstödet ska reformeras och bidragstak ska införas. Aktivitetskrav ska utformas och samhällsnyttiga insatser ska kunna ingå. Ansvarsfördelningen mellan kommuner och staten ska utredas.⁶

Solna stad, Växjö och Sundbyberg var tidiga med att göra insatser för att bekämpa bidragsberoende. Det finns flera andra exempel på kommuner som tagit efter och följt i samma linje. Det finns redan idag stöd i lag för kommuner att tillämpa aktivitetskrav, men det finns inte alltid politisk vilja.

Moderaterna ska vara partiet som står upp för den som jobbar, har jobbat eller vill jobba. Därför krävs det politisk vilja både från kommuner att implementera aktivitetskrav här och nu, samtidigt som regeringen måste införa lagändringar som gör att aktivitetskraven inte är upp till kommunerna att tillämpa, utan är utgångspunkten i alla arbetsmarknadsinsatser.

Stöd i forskningen

Arbetslinjen är ett komplett reformpaket med syfte att få fler människor i arbete och på så vis bidra till det gemensamma. Aktivitetskrav om heltid har starkt stöd i både svensk och internationell forskning. Det har visats sig vara effektivt utifrån flera aspekter.⁷

---

³ <https://www.ekonomifakta.se/Fakta/Offentlig-ekonomi/kommunal-ekonomi/kommunernas-kostnader-kostnader-och-intakter/>

⁴ Ekonomifakta.se

⁵ Prop. 2019/20:11

⁶ Tidöavtalet, s.57–58

⁷ IAFU 2009:4

De flesta kommuner (223) har uppgett att man tolkar berörd lagtext (4 kap. 4 § SoL) att enda kravet på motprestation för att söka ekonomiskt bistånd ska vara att man står till arbetsmarknadens förfogande. Detta innebär i praktiken att söka mellan 5–20 jobb per månad. Den tolkningen av lagtexten innebär en passiv arbetsmarknadsåtgärd, och därav ingen kompetensutveckling som gör individen mer attraktiv för arbetsmarknaden. Ofta är problemet inte att personen söker för få jobb, utan för att den inte är tillräckligt anställningsbar, har de vanor som ett jobb medför, eller har de förutsättningar som krävs. Dock visar forskning att det är viktigt att aktiveringen innehåller jobbsökande som aktiveringssåtgärd.⁸ Dock med en tydlig uppföljning berörande de jobb som söks, för att man inte bara ska kunna rapportera att man sökt önskat antal jobbtillfällen, utan även kunna förklara varför man sökt just de jobben i fråga.

Annan forskning stödjer denna tes. Där, om man inte har krav på att aktivt söka jobb som aktivitet så faller antalet sökta jobb som därmed leder till färre antal anställningar i hänvisning till ovan.⁹

Forskningen visar att heltidskrav i huvudsak medför två effekter. Den ena är den avskräckande effekten kraven har på bidragssökande. Alltså att det blir mindre attraktivt att ta emot bidrag, om de kombineras med krav på aktivering. Med detta ökar incitamenten att i stället söka jobb på egen hand. Detta leder till färre arbetslösa och fler med egen försörjning. Dessutom leder aktiveringens innehåll, exempelvis yrkesutbildning eller dylikt, till ett ökat ”utflöde” i takt med att anställningsbarheten ökar.

Aktivitetskraven medför även en lägre sannolikhet att hamna i bidragsberoendet och mottaga ekonomiskt bistånd. Forskning visar att om man implementerar aktivitetskrav med krav om heltid minskar sannolikheten för ekonomiskt bistånd med 5,6 procent.¹⁰ Utöver det så finns det tydlig koppling till att den avskräckande effekten som lyftes tidigare till stor del påverkar unga.¹¹

Aktivitetskrav motiveras i regel utifrån ett arbetsmarknadsperspektiv, men är också en av de mer effektiva förebyggande insatserna en kommun kan besluta för att motverka kriminalitet. Egenvärdet i heltid, utöver att göra rätt för sig, är att det konsumerar tid och minskar möjligheterna för exempelvis svartarbete eller kriminell verksamhet.

Krav som innebär att aktiveringen ska vara kontrollerad och ställas som motprestation för mottagandet av ekonomiskt bistånd har i forskning visat sig effektiv. I snitt så förkortas arbetslöshetstider om aktivitetskrav är applicerad med 33,6 procent och tillsammans med risken att sanktioneras i form av indraget eller minskat bistånd ökar jobbchansen med 10,3 procent.¹²

---

⁸ IFAU 2009:4

⁹ IFAU 2021:1

¹⁰ IFAU 2008:24

¹¹ IFAU 2011:6

¹² IFAU 2019:23

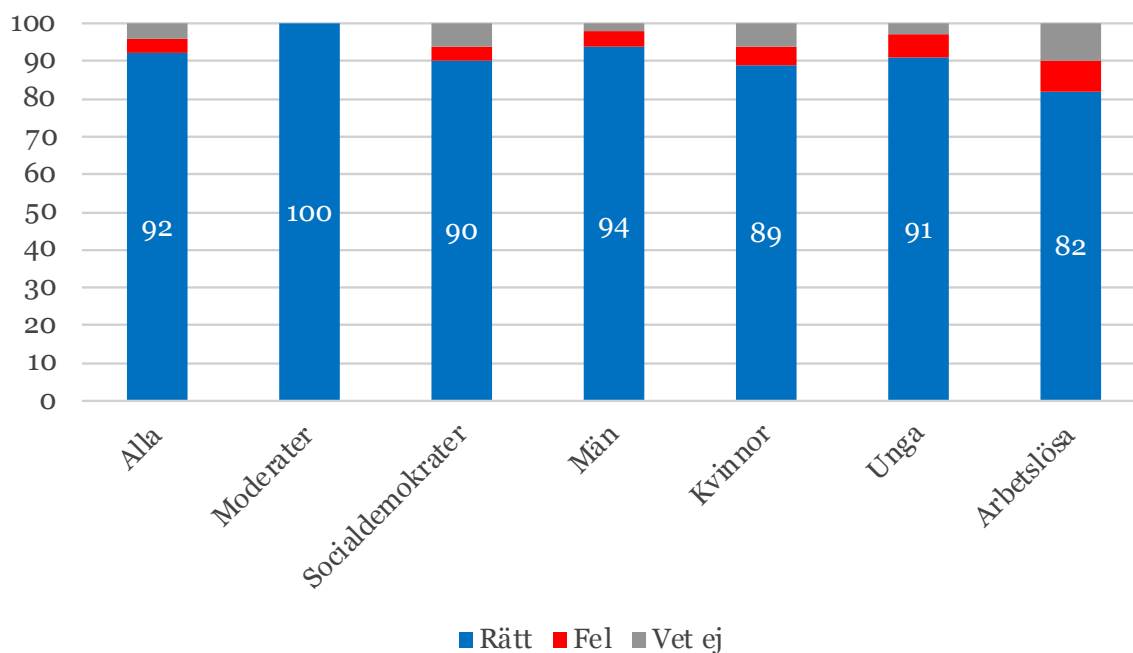
Det visar sig även i forskning att det finns långsiktiga positiva effekter med heltidsaktivering och en sund arbetsmarknad.¹³ Eftersom utanförskap ofta går i arv. Så innebär det att det finns många positiva effekter som medför detta. I stället för att ärva ett utanförskap visar forskningen att det leder till en ärvd arbetslinje. Som innebär att generationer kommer att ta del av det arbete.¹⁴

Stöd i opinionen

Värderingar om ansträngning och arbete är en del av den svenska folksjälen. När tillitsforskaren Lars Trädgårdh frågar människor vad som är viktigt för att uppfatta någon som pålitlig kommer "att vara sjukskriven bara när man inte kan arbeta" på ca 90 procent och "att arbeta och försörja sig" på drygt 80 procent.

Demoskop har genomfört en stor undersökning (2447 intervjuer) där de bland annat frågat "För att få socialbidrag kan kommuner ställa motkrav, t.ex. att man måste delta i praktik eller lära sig svenska. Tycker du att det är rätt eller fel?" Svaren visar på ett robust stöd för en kravbaserad jobbpolitik.

Diagram 1. Opinionen för aktivitetskrav, andel

Källa: Demoskop

¹³ IFAU 2008:24

¹⁴ Ds 2012:26

Resultat

Valet 2022 innebar flera stora förändringar. Inte bara regeringsskifte, utan även många kommuner och regioner där Moderaterna historiskt har haft högt stöd.

- Styret skiftade i 107 kommuner efter valet 2022.
- 86 olika konstellationer av styren i kommunerna. Den vanligaste består av Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna (27) följt av Socialdemokraterna och Moderaterna (20)¹⁵

I Sveriges 290 kommuner styr Moderaterna 103 kommuner, Socialdemokraterna 137 kommuner och 50 av andra partier. Av dessa har 67 heltidsaktivering. Av Moderaternas 103 är det 34 kommuner som har krav om heltidsaktivering medan de resterande 67 inte har det. När man kollar på Socialdemokratisk styrda kommuner ser vi att bland de 137 kommuner är det 30 av dessa som har heltid medan resterande 107 inte har det. Bland andra styren har 3 av 50 kommuner heltidsaktivering. Nedan återfinns tabell 1 från kartläggningen som redovisar detta.

Tabell 1. Fördelning av styren, antal

	M-styrda	S-styrda	Annat styre	Totalt
Heltid	34	30	3	67
Inte heltid	67	107	47	223
Totalt	103	137	50	290

Sett till andel har totalt 23 procent av landets kommuner heltidsaktivering. En knapp majoritet av dessa utgörs av M-styrda kommuner. I tabell 2 nedan framgår att nästan var tredje M-styre har heltidsaktivering medan drygt var femte S-styrda kommun har det

Tabell 2. Fördelning av styren, andel

Typ av styre	Andel heltid
M-styrda	33,02 %
S-styrda	21,89 %
Annat styre	6 %
Totalt	23,10 %

¹⁵ <https://skr.se/skr/demokratiledningstyrning/valmaktfordelning/valresultatstyren/styrekommunereftervalet2022.69547.html>

Den totala listan inklusive partitillhörighet för kommunstyrelsens ordförande samt status på heltidsaktivering listas i bilaga 1.

Slutsatser och reformförslag

När den politiska viljan inte finns i kommunerna, måste regeringen ta tag i det

Rapporten gör det tydligt att kommunerna inte tar sitt ansvar. Inte ens de flesta av moderatledda kommuner har den politiska viljan som krävs för att arbetslinjen ska gälla överallt. Man bryr sig helt enkelt för lite om att människor ska ha jobb, att barn ska se sina föräldrar gå till jobbet varje morgon och att kommunernas ekonomi stärks. Moderaterna måste ligga i framkant vad gäller detta – regeringen måste införa heltidsaktivering som standard i alla landets kommuner omgående, något som finns med i Tidöavtalet. Vi presenterar här ett par ytterligare nationella förslag för stärkt arbetslinje.

Nationella reformer för att stärka arbetslinjen

Tidöavtalet innehåller bidragstak, nationellt aktivitetskrav, samhällsnyttiga insatser och flera andra insatser för att stärka arbetslinjen. Moderata Ungdomsförbundet vill utöver dessa se ett tydligare fokus på utbildningsinsatser. Tre förslag som skulle stärka arbetslinjen med fokus på utbildning:

- **Alla ska med-reform.** Tvåårig yrkesutbildning utan krav på gymnasiebehörighet och utan att ge högskolebehörighet bör införas som ett tredje spår på gymnasier.
- **Examensplikt.** Gör det möjligt att döma kriminella ungdomar till examensplikt. För att främja utbildning och jobbstimulering samtidigt som man tjänar sitt straff.
- **Utvidgad utbildningsplikt.** Idag omfattar utbildningsplikten nyanlända i etableringen och gäller upp till grundskoleutbildning. Utbildningsplikten bör gälla alla arbetslösa utan gymnasial utbildning.

Lokala reformer för att redan nu införa arbetslinjen i din kommun

Regeringen behöver genomföra de nationella reformerna skyndsamt. Nu pågår flera utredningar. Det går inte vänta på nationella reformer som dröjer flera år. Moderata kommuner måste ta ansvar för att göra allt de kan för att införa lokal arbetslinje. Vi presenterar därför en rad åtgärder kommuner kan göra för att införa en lokal arbetslinje redan idag.

- **Aktivitetskrav.** Krav på heltidsaktivering som motprestation för mottagandet av ekonomiskt bistånd.
- **Jobsök som arbetsmarknadsinsats.** Forskning visar tydligt att aktivt jobbsökande bidrar till ökad sysselsättning.

- **Sänk skatten.** Kommunalskatten måste sänkas för alla som jobbar, det ska alltid löna sig att jobba framför att gå på bidrag. Ansträngning ska uppmuntras och belönas.
- **Automatiserad handläggning.** Studier visar att en stor del av variationen i utbetalt försörjningsstöd inte kan förklaras av skillnader i behov, utan är handläggbarberoende. För att öka rättssäkerheten och samtidigt kraftigt reducera handläggningskostnaderna bör ansökan digitaliseras och delar av handläggningen automatiseras. Det innebär inte att kontrollen ska minska, men att de moment som är ren registerkontroll kan göras med stöd av en robot.
- **Resultatfokuserad valfrihet i vuxenutbildningen.** Resultatbaserad, inte tidsbaserad, ersättning till anordnare av vuxenutbildning (inklusive SFI). Matchningsbonus för studerande som går till jobb efter avslutad utbildning.
- **Fokus på fler jobb och mindre krångel.** Kommunerna ska inte konkurrera med privata utförare efter Arbetsförmedlingens omställning, utan fokusera på uppföljning och lokala reformer som tar fler till jobb.
- **Hembesök och nolltolerans mot fusk och felaktigheter.** Socialtjänstlagen släpar efter i kontrollredskap, men visst arbete mot bidragsbrott går att göra även idag. Att använda hela lagrummet för hembesök är en viktig del, en annan att använda de tekniska hjälpmedel som står till buds för den ekonomiska granskningen; nya digitala hjälpmedel kan exempelvis ta fram information om fastighetsinnehav, bilinnehav bakåt i tiden och nu, med mera. Det kompletterar SSBTEK (digital bastjänst för ekonomiskt bistånd), som digitalt kopplar upp socialtjänsten mot olika inkomstregister och bidragsutbetalande myndigheter (samt a-kassorna). Alla misstänkta bidragsbedrägerier bör anmälas. Kommunen bör i riktlinjer reglera att all personal har skyldighet att anmäla misstankar om bidragsbrott, inte bara de som arbetar med ekonomiskt bistånd.
- **Restriktivitetsnorm.** Socialstyrelsen fastställer en riksnorm och därutöver sker en individuell bedömning. Kommuner kan lokalt fatta beslut om avvikelser från riksnormen, där exempelvis undantag för vissa inkomster görs i inkomstprövningen, eller vissa saker ingår i normen utöver det som fastställs av Socialstyrelsen. Den typen av avvikelser bör slopas. Därutöver bör second opinion begäras av särskilda förtroendetandläkare vid kostnadsförslag på tandvård, för att göra en bedömning av vad som motsvarar skälig levnadsstandard.
- **Indraget studiebidrag ska inte kompenseras.** Vid ogiltig frånvaro från gymnasiet blir studiebidraget indraget eller reducerat. Om ungdomen är under 18 år och a) ingår i ett hushåll med lön resulterar det i lägre disponibel inkomst, medan b) ett hushåll med försörjningsstöd får det indragna studiebidraget kompenseras med högre kommunalt bidrag. Studiebidraget bör betraktas som exempelvis bostadsbidrag, där man räknar på berättigat bidrag (inte faktisk utbetalning), eftersom det är den enskildes ansvar att tillgodogöra sig ersättningen.

Bilaga 1: Kommunförteckning

Namn	Aktivering	KSO
Ale kommun	Ej heltid	M
Alingsås kommun	Heltid	M
Alvesta kommun	Heltid	S
Aneby kommun	Ej heltid	C
Arboga kommun	Ej heltid	M
Arjeplogs kommun	Ej heltid	S
Arvidsjaur kommun	Ej heltid	S
Arvika kommun	Ej heltid	S
Askersunds kommun	Ej heltid	M
Avesta kommun	Ej heltid	S
Bengtsfors kommun	Ej heltid	M
Bergs kommun	Ej heltid	S
Bjurholms kommun	Ej heltid	M
Bjuvs kommun	Ej heltid	SD
Bodens kommun	Ej heltid	S
Bollebygds kommun	Ej heltid	S
Bollnäs kommun	Ej heltid	S
Borgholms kommun	Ej heltid	S
Borlänge kommun	Ej heltid	S
Borås stad	Ej heltid	S
Botkyrka kommun	Ej heltid	S
Boxholms kommun	Ej heltid	S
Bromölla kommun	Ej heltid	S
Bräcke kommun	Ej heltid	S
Burlövs kommun	Heltid	M
Båstads kommun	Ej heltid	M
Dals-Eds kommun	Ej heltid	M
Danderyds kommun	Ej heltid	M
Degerfors kommun	Ej heltid	V
Dorotea kommun	Ej heltid	S
Eda kommun	Ej heltid	M
Ekerö kommun	Ej heltid	M

Eksjö kommun	Ej heltid	M
Emmaboda kommun	Ej heltid	C
Enköpings kommun	Heltid	M
Eskilstuna kommun	Ej heltid	S
Eslövs kommun	Heltid	S
Essunga kommun	Ej heltid	M
Fagersta kommun	Ej heltid	S
Falkenbergs kommun	Ej heltid	S
Falköpings kommun	Ej heltid	M
Falu kommun	Ej heltid	S
Filipstads kommun	Heltid	M
Finspångs kommun	Ej heltid	S
Flens kommun	Ej heltid	S
Forshaga kommun	Ej heltid	S
Färgelanda kommun	Heltid	S
Gagnefs kommun	Ej heltid	C
Gislaveds kommun	Heltid	S
Gnesta kommun	Ej heltid	S
Gnosjö kommun	Heltid	M
Grums kommun	Ej heltid	S
Grästorps kommun	Ej heltid	M
Gullspångs kommun	Ej heltid	M
Gällivare kommun	Ej heltid	S
Gävle kommun	Ej heltid	S
Göteborgs stad	Ej heltid	S
Götene kommun	Ej heltid	ÖP
Habo kommun	Heltid	M
Hagfors kommun	Ej heltid	ÖP
Hallsbergs kommun	Heltid	S
Hallstahammars kommun	Ej heltid	S
Halmstads kommun	Ej heltid	S
Hammarö kommun	Ej heltid	S
Haninge kommun	Ej heltid	M
Haparanda stad	Ej heltid	S
Heby kommun	Ej heltid	C
Hedemora kommun	Ej heltid	M

Helsingborgs stad	Heltid	M
Herrljunga kommun	Ej heltid	S
Hjo kommun	Ej heltid	M
Hofors kommun	Ej heltid	S
Huddinge kommun	Heltid	S
Hudiksvalls kommun	Ej heltid	S
Hultsfreds kommun	Ej heltid	C
Hylte kommun	Ej heltid	S
Håbo kommun	Ej heltid	M
Hällefors kommun	Heltid	S
Härjedalens kommun	Ej heltid	S
Härnösands kommun	Heltid	S
Härryda kommun	Ej heltid	M
Hässleholms kommun	Ej heltid	SD
Höganäs kommun	Ej heltid	M
Högsby kommun	Ej heltid	C
Hörby kommun	Heltid	SD
Höörs kommun	Heltid	M
Jokkmokks kommun	Ej heltid	ÖP
Järfälla kommun	Heltid	S
Jönköpings kommun	Ej heltid	C
Kalix kommun	Ej heltid	S
Kalmar kommun	Ej heltid	S
Karlsborgs kommun	Ej heltid	M
Karlshamns kommun	Heltid	M
Karlskoga kommun	Ej heltid	M
Karlskrona kommun	Heltid	M
Karlstads kommun	Ej heltid	S
Katrineholms kommun	Ej heltid	S
Kils kommun	Ej heltid	S
Kinda kommun	Ej heltid	M
Kiruna kommun	Ej heltid	S
Klippans kommun	Heltid	M
Knivsta kommun	Ej heltid	ÖP
Kramfors kommun	Ej heltid	S
Kristianstads kommun	Heltid	M

Kristinehamns kommun	Ej heltid	S
Krokoms kommun	Ej heltid	S
Kumla kommun	Heltid	S
Kungsbacka kommun	Heltid	M
Kungsörs kommun	Heltid	S
Kungälv kommun	Ej heltid	S
Kävlinge kommun	Heltid	M
Köpings kommun	Ej heltid	S
Laholms kommun	Heltid	C
Landskrona stad	Ej heltid	L
Laxå kommun	Ej heltid	C
Lekebergs kommun	Ej heltid	M
Leksands kommun	Heltid	M
Lerums kommun	Ej heltid	M
Lessebo kommun	Ej heltid	S
Lidingö stad	Heltid	M
Lidköpings kommun	Ej heltid	M
Lilla Edets kommun	Ej heltid	C
Lindesbergs kommun	Heltid	M
Linköpings kommun	Heltid	S
Ljungby kommun	Heltid	M
Ljusdals kommun	Ej heltid	M
Ljusnarsbergs kommun	Ej heltid	S
Lomma kommun	Ej heltid	M
Ludvika kommun	Ej heltid	S
Luleå kommun	Ej heltid	S
Lunds kommun	Ej heltid	S
Lycksele kommun	Ej heltid	KD
Lysekils kommun	Ej heltid	S
Malmö stad	Ej heltid	S
Malung-Sälens kommun	Ej heltid	S
Malå kommun	Ej heltid	V
Mariestads kommun	Ej heltid	M
Markaryds kommun	Heltid	KD
Marks kommun	Heltid	S
Melleruds kommun	Ej heltid	M

Mjölby kommun	Ej heltid	S
Mora kommun	Ej heltid	C
Motala kommun	Ej heltid	M
Mullsjö kommun	Ej heltid	KD
Munkedals kommun	Ej heltid	SD
Munkfors kommun	Ej heltid	S
Mölnadals stad	Ej heltid	S
Mönsterås kommun	Ej heltid	C
Mörbylånga kommun	Ej heltid	S
Nacka kommun	Heltid	M
Nora kommun	Ej heltid	M
Norbergs kommun	Ej heltid	S
Nordanstigs kommun	Heltid	S
Nordmalings kommun	Ej heltid	C
Norrköpings kommun	Ej heltid	M
Norrtälje kommun	Ej heltid	M
Norsjö kommun	Ej heltid	S
Nybro kommun	Ej heltid	S
Nykvarns kommun	Ej heltid	S
Nyköpings kommun	Heltid	S
Nynäshamns kommun	Ej heltid	M
Nässjö kommun	Ej heltid	S
Ockelbo kommun	Ej heltid	S
Olofströms kommun	Ej heltid	S
Orsa kommun	Ej heltid	C
Orust kommun	Ej heltid	S
Osby kommun	Ej heltid	C
Oskarshamns kommun	Ej heltid	S
Ovanåkers kommun	Ej heltid	S
Oxelösunds kommun	Ej heltid	M
Pajala kommun	Ej heltid	S
Partille kommun	Ej heltid	M
Perstorps kommun	Ej heltid	S
Piteå kommun	Ej heltid	S
Ragunda kommun	Ej heltid	C
Region Gotland (kommun)	Ej heltid	S

Robertsfors kommun	Ej heltid	S
Ronneby kommun	Ej heltid	M
Rättviks kommun	Ej heltid	C
Sala kommun	Ej heltid	S
Salems kommun	Ej heltid	M
Sandvikens kommun	Heltid	S
Sigtuna kommun	Heltid	M
Simrishamns kommun	Ej heltid	M
Sjöbo kommun	Ej heltid	M
Skara kommun	Ej heltid	C
Skellefteå kommun	Ej heltid	S
Skinnskattebergs kommun	Ej heltid	SD
Skurups kommun	Heltid	M
Skövde kommun	Heltid	M
Smedjebackens kommun	Ej heltid	S
Sollefteå kommun	Ej heltid	C
Sollentuna kommun	Heltid	M
Solna stad	Heltid	S
Sorsele kommun	Ej heltid	V
Sotenäs kommun	Ej heltid	S
Staffanstorps kommun	Heltid	M
Stenungssunds kommun	Ej heltid	S
Stockholms stad	Heltid	S
Storfors kommun	Ej heltid	S
Storumans kommun	Heltid	S
Strängnäs kommun	Ej heltid	M
Strömstads kommun	Ej heltid	S
Strömsunds kommun	Heltid	S
Sundbybergs stad	Ej heltid	S
Sundsvalls kommun	Ej heltid	S
Sunne kommun	Ej heltid	M
Surahammars kommun	Ej heltid	M
Svalövs kommun	Ej heltid	SD
Svedala kommun	Ej heltid	M
Svenljunga kommun	Ej heltid	M
Säffle kommun	Ej heltid	C

Sätters kommun	Heltid	S
Sävsjö kommun	Ej heltid	KD
Söderhamns kommun	Ej heltid	C
Söderköpings kommun	Heltid	S
Södertälje kommun	Heltid	S
Sölvesborgs kommun	Heltid	S
Tanums kommun	Ej heltid	M
Tibro kommun	Ej heltid	S
Tidaholms kommun	Ej heltid	L
Tierps kommun	Ej heltid	C
Timrå kommun	Ej heltid	S
Tingsryds kommun	Ej heltid	M
Tjörns kommun	Ej heltid	L
Tomelilla kommun	Ej heltid	M
Torsby kommun	Ej heltid	S
Torsås kommun	Ej heltid	S
Tranemo kommun	Ej heltid	S
Tranås kommun	Ej heltid	M
Trelleborgs kommun	Heltid	M
Trollhättans stad	Ej heltid	S
Trosa kommun	Ej heltid	M
Tyresö kommun	Heltid	S
Täby kommun	Ej heltid	M
Töreboda kommun	Ej heltid	M
Uddevalla kommun	Ej heltid	SD
Ulricehamns kommun	Ej heltid	M
Umeå kommun	Ej heltid	S
Upplands Väsby kommun	Ej heltid	S
Upplands-Bro kommun	Heltid	M
Uppsala kommun	Heltid	S
Uppvidinge kommun	Ej heltid	SD
Vadstena kommun	Ej heltid	M
Vaggeryds kommun	Ej heltid	M
Valdemarsviks kommun	Ej heltid	M
Vallentuna kommun	Heltid	M
Vansbro kommun	Ej heltid	S

Vara kommun	Ej heltid	M
Varbergs kommun	Ej heltid	M
Vaxholms stad	Heltid	M
Vellinge kommun	Heltid	M
Vetlanda kommun	Ej heltid	M
Vilhelmina kommun	Ej heltid	S
Vimmerby kommun	Heltid	S
Vindelns kommun	Ej heltid	S
Vingåkers kommun	Ej heltid	M
Vårgårda kommun	Ej heltid	C
Vänersborgs kommun	Ej heltid	S
Vännäs kommun	Ej heltid	S
Värmdö kommun	Ej heltid	S
Värnamo kommun	Heltid	M
Västerviks kommun	Ej heltid	M
Västerås stad	Ej heltid	S
Växjö kommun	Heltid	S
Ydre kommun	Ej heltid	C
Ystads kommun	Heltid	M
Åmåls kommun	Ej heltid	M
Ånge kommun	Ej heltid	S
Åre kommun	Ej heltid	S
Årjängs kommun	Ej heltid	KD
Åsele kommun	Ej heltid	S
Åstorps kommun	Ej heltid	SD
Åtvidabergs kommun	Ej heltid	S
Älmhults kommun	Heltid	S
Älvdalens kommun	Ej heltid	S
Älvkarleby kommun	Heltid	S
Älvsbyns kommun	Heltid	M
Ängelholms kommun	Ej heltid	M
Öckerö kommun	Ej heltid	KD
Ödeshögs kommun	Ej heltid	M
Örebro kommun	Ej heltid	S
Örkelljunga kommun	Ej heltid	SD
Örnsköldsviks kommun	Ej heltid	C

Östersunds kommun	Ej heltid	S
Österåkers kommun	Heltid	M
Östhammars kommun	Ej heltid	M
Östra Göinge kommun	Heltid	M
Överkalix kommun	Ej heltid	S
Övertorneå kommun	Ej heltid	C

muf